

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Csiky Ottó ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Komlósi Nóra ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2022. május 6. napján kelt 2.G.40.431/2021/19. számú ítélete ellen a felperes által 23. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Kereset

[1] A felperes a keresetében az alperes 3/2021. (XI. 22.) számú taggyűlési határozatának hatályon kívül helyezését kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:35. §-a, 3:37. § (1) bekezdése alapján. Kérte az alperes perköltség megfizetésére kötelezését is.

[2] A keresete alapjául arra hivatkozott, hogy a határozat jogszabálysértő elsődlegesen azért, mert a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) és f) pontja alapján a határozat meghozatalakor nem szavazhatott volna G.-Sz. K. többségi tag, aki a házastársi vagyonközösségben élő felesége, azaz hozzátartozója G. B. másik ügyvezetőnek, aki közvetlenül érintett a döntésben. Ha nem kerül sor a felperes visszahívására, a könyvelési dokumentumokhoz a felperes hozzájut, amely azt eredményezheti, hogy jelentős kártérítési követeléssel tud fellépni G. B. másik ügyvezetővel és a vele házastársi vagyonközösségben élő többségi taggal szemben. Ha a határozat formálisan jogszerű is, abban az esetben azért jogszabálysértő, mert a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésében tilalmazott, a többségi tag visszaélésszerű joggyakorlásán alapul, a többségi tag visszaélésszerűen gyakorolta az ügyvezető visszahívásának jogát.

[3] A felperes előadta, hogy a felülvizsgálni kért határozattal a taggyűlés az ügyvezetői tisztségéből visszahívta, melynek alapja olyan korábbi jogsértés, amikor még ő és testvére G. B. voltak az alperes tagjai, majd ügyvezetői. Az alperes könyvvizsgálója 2019. augusztus 15-én feltárta, hogy az éves pénztári egyenleg szerinti 37.274.870 forint a valóságban nem volt fellelhető, ezért felhívta a társaságot, hogy haladéktalanul adja át részére a pénzmozgásokat igazoló dokumentumokat. Ezt követően 2019. november 29-én testvére, G. B. az édesapjukkal, aki szintén a társaság ügyvezetője volt, három szerződést kötött, amellyel G. B. a pénztári egyenleg hiányát pótolni kívánta. A szerződéseket a társaság taggyűlése nem hagyta jóvá. Ezt követően 2020. január 17-én e-mail útján felhívta G. B.-t arra, hogy a

készpénz meglétére számára biztosítson személyes ellenőrzést; iratokat, dokumentumokat kért. G. B. és G. J. ügyvezetők 2020. január 24-én és január 28-án visszautasították azt a kérését, hogy könyvvizsgáló vizsgálja meg a társaság könyvelését.

Előadta továbbá, hogy a jelenlegi tagok az édesanyja, G. J.-né, aki a szavazatok 49,5%-ával rendelkezik, és a testvérének, G. B.-nak a felesége, G.-Sz. K., aki a szavazatok 50,5%-ával rendelkezik. Ő és testvére, G. B. ketten voltak ügyvezetők az ő visszahívásáig.

Arra hivatkozott, hogy ügyvezetőként érdekében állt és kötelessége is volt a készpénz hiány okainak feltárása. Az alperes másik ügyvezetője, G. B. a vele közös háztartásban élő feleségével, aki jelenleg a társaság többségi tagja, családi házat is felépített, így akár erre is fordíthatták a társaság pénzeszközeit. Kifejezetten e miatt, a kártérítési igény érvényesítésének elkerülése céljából került sor 2021. november 22-én a 16 éve fennálló ügyvezetői megbízásából történő visszahívására. A határozati javaslatot G. B. másik ügyvezető terjesztette elő, amelyet a többségi szavazattal rendelkező tag felesége megszavazott azért, hogy a számviteli törvény előírásaiba ütköző ügyvezetői magatartás feltárására ne kerülhessen sor. Az a taggyűlésen elhangzott indok is valótlan, hogy nincs szükség két ügyvezetőre.

[4] A felperes előadta a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjára hivatkozással, hogy nem szavazhat a határozat meghozatalakor az, akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója. G.-Sz. K. hozzátartozója, a férje, G. B. másik ügyvezető érdekelt volt a döntésben, ő a jogi személynek nem tagja vagy alapítója. G. B. és G.-Sz. K. közös háztartásban, házastársi vagyonszövetségben élnek.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja olyan törvényi rendelkezés, amelynek megsértésére való hivatkozás esetén kizárólag az vizsgálendő, hogy az adott határozat meghozatalában részt vett tag személyesen érdekeltnek minősül-e. A visszahívásban közvetlenül érdekelt házastárs szavazott a vele életközösségben élő férje indítványára. Amennyiben a döntésben való személyes érdekelttség, érintettség fennáll, ez a körülmény önmagában szavazásból kizártságot eredményez. A társasági határozatok meghozatalánál a személyes érintettség éppen azért minősül szavazásból kizáró oknak, hogy a döntésben ne az egyéni érdek, hanem a tagoktól elkülönült jogi személy társaság érdeke érvényesüljön.

Nyilvánvalóan visszaélésszerű joggyakorláson alapul az alperesi határozat, amelynek célja az volt, hogy a kártérítés lehetőségét az ügyvezetővel szemben ne tudja érvényesíteni.

Ellenkérelem

[5] Az alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte. Az alperes a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjára történő hivatkozással kapcsolatban előadta, hogy G. B., mint a társaság vezető tisztségviselője nem érdekelt abban a döntésben, hogy a másik ügyvezetőt visszahívják. A visszahívás okával kapcsolatos fejtegetés pedig feltételezés. Utalt a Ptk. 3:25. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése alapján arra, hogy a tagok bármikor indokolás nélkül visszahívhatják a vezető tisztségviselőt, ily módon a joggal való visszaélés sem foghat helyt. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjával kapcsolatban a PJD2019. 23. számon közzétett eseti döntésre hivatkozott, amely szerint a hozzátartozói viszony az f) pont szempontjából önmagában nem vehető figyelembe, szükséges az, hogy az előny vagy hátrány a határozat következtében közvetlenül és nyomban megállapítható legyen. Ezt az érvrendszert erősíti meg a PJD2018. 23. számon közzétett eseti döntés, mely szerint saját személyében kell közvetlenül érintettnek lennie a félnek a szavazáskor. G.-Sz. K.-nak nincs személyes érintettsége. Hivatkozott továbbá a Fővárosi Ítéltábla Gf.40.499/2020. számú döntésére, amely szintén azt fejti ki, hogy saját személyében kell érintettnek lennie

annak, aki szavazati jogával nem élhet. G.-Sz. K. csak akkor nem szavazhatott volna, ha a saját ügyvezetői tisztségéből önmaga visszahívására került volna sor.

Az elsőfokú bíróság döntése és jogi indokai

[6] Az elsőfokú bíróság a 2022. május 6-án kelt 2.G.40.431/2021/19. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 220.000 forint perköltséget.

[7] A peres felek személyes előadása és az általuk csatolt iratok alapján megállapította, hogy az alperes a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága által Cg.13-09-104607 cégjegyzékszám alatt bejegyzett gazdasági társaság. Az alperes tagja G. J.-né és G.-Sz. K.. Az alperes ügyvezetői – önálló képviseleti móddal – 2013. február 15. napjától kezdődően a felperes és G. B.. A felperes és G.B. testvérek, édesanyjuk G. J.-né, G.-Sz. K. G. B. felesége. Az alperes 2021. november 22. napján megismételt taggyűlést tartott. A taggyűlés a 3/2021. (XI. 22.) számú taggyűlési határozattal G.-Sz. K. „igen” szavazata (505 darab) és G. J.-né „nem” szavazata (495 darab) mellett G. T. J. ügyvezetőt tisztségéből felmentette.

[8] Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperes az alperes visszahívott vezető tisztségviselőjeként az őt visszahívó taggyűlési határozat felülvizsgálatát kérte, ezért a per megindítására a Ptk. 3:35. §-a szerint jogosult volt.

[9] Kiemelte, hogy jelen pernek nem tárgya a felperes által felhívott szerződések létrejöttének, érvényességének, továbbá a felperes által hivatkozott további tényeknek a vizsgálata, melyek szerint a létre nem jött vagy érvénytelen szerződésekkel (amelyeket G.B. kötött meg) G. B. és G.-Sz. K. vagyoni előnyhöz jutott, amely vagyoni előny védelme érdekében került sor a felperes visszahívására.

[10] Rögzítette, hogy a Ptk. 3:19. § (1) bekezdése értelmében a tagok vagy az alapítók a döntéshozó szerv ülésén szavazással hozzák meg határozataikat. A (2) bekezdés alapján a határozat meghozatalakor nem szavazhat a d) pont szerint az, akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója; az f) pont szerint az, aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

[11] Az elsőfokú bíróság annak vizsgálata során, hogy a társaság ügyvezetőjének, a felperesnek visszahívásában G.-Sz. K. tag hozzátartozója, az alperes másik vezető tisztségviselője érdekeltnek tekinthető-e, abból indult ki, hogy a Ptk. 3:21. § (3) bekezdése szerint a jogi személy első vezető tisztségviselőit a jogi személy létesítő okiratában kell kijelölni. A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki, vagy hívják vissza. A vezető tisztségviselői megbízás a tisztségnek kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre. A jogi személy tagjainak – adott esetben az alperes taggyűlésének – feladata többek között a vezető tisztségviselők megválasztása.

A Ptk. 3:24. § (1) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. A Ptk. 3:109. § (3) bekezdése szerint a

gazdasági társaság legfőbb szerve (korlátozott felelősségű társaságnál taggyűlés) dönt a taggal, a vezető tisztségviselővel szembeni kártérítési igény érvényesítéséről. Ezért a további ügyvezető/k megválasztása, visszahívása, esetleges kárigény érvényesítése vele/velük szemben a taggyűlés hatáskörébe tartozik, így a vezető tisztségviselő személyes érdekeltsége további vezető tisztségviselő/k megválasztásához vagy adott esetben visszahívásához nem állapítható meg. Megalapozatlanul hivatkozott ezért a felperes a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjának megsértésére.

[12] Az elsőfokú bíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy G.-Sz. K. tag személyesen érdekelt-e a felperes ügyvezetői tisztségéből történő visszahívása kérdésében.

Azt tartotta szem előtt, hogy a PJD2017. 19. számú eseti döntésben már kifejtettek szerint a szavazati jog a gazdasági társaság tagjának olyan alapvető joga, amely csak a törvényben vagy a társasági szerződésben megjelölt esetekben korlátozható és a következetes bírói gyakorlat szerint (PJD.2019. 23., PJD2018. 23.) a tag akkor nem vehet részt a határozat meghozatalában, ha a jogszabályban írt előny, illetve hátrány egyidejűleg a határozat következtében közvetlenül és nyomban a tag személyében bekövetkezik. A szavazásból csak az a tag van érdekeltség címén kizárva, akit az adott kérdés a saját személyében közvetlenül érint. Megállapította, hogy az ügyvezető visszahívása a tag személyében közvetlenül megjelenő előnnyel, hátránnyal nem bír, ezért a felperes megalapozatlanul hivatkozott a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának megsértésére.

[13] Idézte a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését, amely szerint a törvény tiltja a joggal való visszaélést és a Kommentárt, ami – utalással a BH2018. 347. számú eseti döntésre – rögzíti, hogy joggal való visszaélés akkor állapítható meg, ha egy jog gyakorlása nem ütközik ugyan konkrét tilalomba, de a joggyakorlás jogellenessége kimutatható azért, mert a jog gyakorlásának adott módja nem felel meg a rendeltetésének. A joggal való visszaélés megvalósulása nem függ az alanyi jog gyakorlójának tudati/akaratú állapotától, jó- vagy rosszhiszeműségétől, felróhatóságától.

[14] Az elsőfokú bíróság annak tulajdonított jelentőséget, hogy a Ptk. 3:25. § (1) bekezdés c) pontja és a (2) bekezdése értelmében a jogi személy tagjai a vezető tisztségviselőt bármikor, indoklás nélkül visszahívhatják. A Ptk. 3:25. §-ához fűzött Kommentár szerint a vezető tisztségviselői viszony bizalmi viszony, amelyben mindkét fél indoklás nélkül dönthet a tisztség keletkeztetéséről és megszüntetéséről is. Az általános szabályok a visszahíváshoz nem fűznek előfeltételeket, még indoklási kötelezettséget sem. Ennek megfelelően a szabályszerű eljárásban meghozott visszahívásról szóló döntés jogszerűsége tartalmilag nem tehető kétségessé. Nem lehet vita tárgya, hogy a szabályszerűen eldöntött és közölt visszahívás indokolt, célszerű, méltányos, illetőleg a jogi személy érdekében álló volt-e. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint így joggal való visszaélést az alperes taggyűlése nem valósíthatott meg.

[15] A perköltség megfizetésére a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján a pereszes felperest kötelezte. Az alperes jogi képviselőjének díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 4/A. §-a alapján állapította meg az alperes által megjelölt 220.000 forint összegben.

Fellebbezés

[16] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását, másodlagosan annak megváltoztatásával a keresete teljesítését kérte. Kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását.

[17] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (4) bekezdését megsértve a tényállást olyan hiányosan és pontatlanul állapította meg, hogy annak kiegészítése és pontosítása a másodfokú eljárásban nem észszerű, ezért az elsőfokú ítélet Pp. 381. § alapján történő hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása szükséges. Ez mérlegelhető eljárási szabálysértés, ezért másodlagosan a tényállás kiegészítését és eltérő jogkövetkezmények levonásával az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte.

[18] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kizárólag a jelenlegi tulajdonosi ügyvezetői helyzet feltárása és a családi kapcsolatok céljából állapította meg. A képviseleti jogok időpontját tévesen határozta meg, mivel 2006. január 1. napjától a társaság ügyvezetője. A társaság tulajdonosi viszonyai a közelmúltban alakultak ki. Ennek azért van jelentősége, mert a jogvita alapját képező jogsértésekre akkor került sor, amikor ő és G. B. tagok és ügyvezetők voltak. Lényegében a keresetben és az elsőfokú eljárásban előadott érveit megismételve kiemelte, hogy a meghívó napirendi pontjai közül az első a G. B. ügyvezetővel szembeni peres eljárás megindítása, a második az ő ügyvezetői tisztségből való visszahívása volt. Állította, hogy ez is bizonyítja, hogy a visszahívásra kizárólag azért került sor, mert a pénzügyi visszaélésnek tartott gazdasági eseményeket könyvvizsgálóval szeretne volna megvizsgáltatni. A mai napig objektív módon nem került feltárásra, hogy a nem fellelhető 39.436.000 forint társasági vagyon sorsa mi lett. Az alperes ügyvezetője a vele közös háztartásban élő feleségével, aki a társaság 50,5%-os arányú tulajdonosa családi házat épített, így akár erre is fordíthatták a társaság pénzeszközeit. Állította, hogy a testvére személyes felelőssége tagi és ügyvezetői minőségében is megállapítható. A visszahívásról szóló határozatot a társaság nem a valóságnak megfelelően indokolta azzal, hogy rendkívül kis mértékben vesz részt a cég operatív működésében, amit a bíróságnak szükséges vizsgálnia. Hivatkozott arra is, hogy a beszámoló elfogadása miatt 2021-ben peres eljárást kezdeményezett az alperessel szemben, a per G.40.388/2021. szám alatt van folyamatban, az alperes munkaviszonyát is megszüntette, ezért munkaügyi jogvita is kialakult közöttük. Nem vitatta, hogy a vezető tisztségviselő bármikor indokolás nélkül visszahívható, így a családi és személyes körülményeknek az ügyvezetői tisztség tekintetében nincs jelentősége, azonban adott esetben annak jelentősége van, hogy visszahívására éppen abból az okból került sor, hogy a társaság terhére mintegy 40.000.000 forint összegű visszaélésszerű pénzügyi ügyletek kivizsgálása elmaradjon, az érintett személyek felelősségre vonása ne történjen meg. Álláspontja szerint a jogalkalmazási gyakorlat nem zárja ki a közvetlen érintetti körből a házastársi közös vagyonból gazdálkodó személyeket, amikor az ügyvezetői ellenőrzést az ügyvezető visszahívásával megszüntetik.

[19] Állította, hogy az egységes ítélkezési gyakorlat alapján helye lehet taggyűlési határozat hatályon kívül helyezésének a visszaélésszerű joggyakorlás alapelvei követelményeknek megsértése esetében is (Debreceni Ítéltábla Gf.30.234/2012/7. számú, BDT2012. 2827. számon közzétett ítélete, Pécsi Ítéltábla Pf.20.018/2015/4. számú ítélete, valamint a Kúria EBH2004. 1135. számon közzétett eseti döntése). Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vizsgálta meg a visszaélésszerű joggyakorlás tényállási elemeit, azt tévesen félreértelmezte, ezért elmulasztotta el feltárni az ezzel kapcsolatos

tényeket, ami az eljárás lényeges szabályainak megsértése. Hangsúlyozta, hogy az ügyvezető visszahívása akkor is visszaélésszerű joggyakorlásnak minősülhet, ha a törvény szerint indokolás nélkül visszahívható. Ezen túl utalt arra, hogy nem lehet megalapozott a bírósági ítélet, ha az a gazdasági visszaélés elmosásának lehetőségét biztosítja, az ítélet nem kerülhet kívül az objektív igazság feltárásán. Kitért arra is, hogy az alperes a 2022. augusztus 3-án megtartott taggyűlésén G. B.-on kívül egy másik ügyvezetőt választott, annak ellenére, hogy az ő visszahívásának indoka az volt, hogy nincs szüksége a társaságnak két ügyvezetőre.

Fellebbezési ellenkérelem

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását indítványozta.

[21] Azt emelte ki, hogy a Ptk. 3:235. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak és a Miskolci Törvényszék P.21.441/2018/32. számú határozata szerint a jogszabály kifejezetten lehetővé teszi az indokolás nélküli visszahívást, így az indokolás hiánya nem jelenthet sem jogellenességet, sem szerződésszegést. A Ptk. 3:25. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerint a jogi személy bármikor visszahívhatja indokolás nélkül a vezető tisztségviselőjét, aki le is mondhat a tisztségéről. Mindkét esetben lényeges, hogy mindenféle jogkövetkezmény nélkül teheti ezt meg, hiszen e társasági jogi szabály e jogszerű eljáráshoz nem fűzi még kártalanítás jogkövetkezményét sem. Hangsúlyozta, hogy G.-Sz. K. tag nem volt személyesen érdekelt abban, hogy a felperest az ügyvezetői tisztségéből visszahívja, G.-Sz. K. tag nem a saját személyét érintő kérdésben szavazott. A vezető tisztségviselői viszony bizalmi viszony, amelyben mindkét fél a társaság és az ügyvezető is - indokolás nélkül dönthet a tisztség keletkezéséről és megszüntetéséről. Az általános szabályok a visszahíváshoz nem fűznek előfeltételeket, még indokolási kötelezettséget sem, ennek megfelelően a szabályszerű eljárásban meghozott visszahívásról szóló döntés jogszerűsége tartalmilag nem tehető kétséggé, nem lehet vita tárgya, hogy a szabályszerűen eldöntött és közölt visszahívás indokolt, célszerű, méltányos, illetőleg a jogi személy érdekében álló volt-e.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és jogi indokai

[22] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdésében foglaltak alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján.

[23] A fellebbezés nem alapos.

[24] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre nem látott indokot.

[25] Az elsőfokú bíróság a tényállást az érdemi döntéshez szükséges mértékben feltárta és a perben jelentős tényeket értékelte. Indokát adta annak is, hogy miért nem folytatott bizonyítást és miért nem foglalt állást a perbeli taggyűlést megelőzően bekövetkezett, a felperes által hivatkozott további tényekkel kapcsolatban. Az indokolási kötelezettségének a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdése alapján a jogi álláspontja szerint szükséges mértékben eleget tett, az ítélete indokolásából megállapítható, hogy a felperes által megjelölt okokból miért nem találta a felülvizsgált taggyűlési határozatot jogszabálysértőnek.

[26] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a fellebbezésben írt anyagi jogszabálysértések egyike sem valósult meg. Az elsőfokú bíróság ítélete a Pp. 341. § (1) bekezdésének megfelelően kiterjedt a keresetben előadott valamennyi jogi érvelésre, annak indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett, ezért a fellebbezés folytán az alábbiakat emeli ki.

[27] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a tag szavazati joga a társaságban olyan alapvető jog, amely csak a törvényben vagy a társasági szerződésben megjelölt esetekben korlátozható.

[28] A felperes G.-Sz. K. többségi tag szavazásból való kizártságának indokaként a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjára és f) pontjára hivatkozott. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen azt vizsgálta a felperes kereseti tényállításaira figyelemmel, hogy G. B. ügyvezető, mint a többségi tag hozzátartozója és maga a többségi tag személyesen érdekelt volt-e a döntésben abból az okból, hogy a felperes ügyvezetőként G. B. számviteli törvény előírásaiba ütköző ügyvezetői magatartását feltárhatja, aminek következménye lehet G. B. ügyvezetővel és a vele vagyunközösségben élő többségi tag házastársával szemben a társaság kártérítési igényének érvényesítése.

[29] Az elsőfokú bíróság helyesen annak tulajdonított jelentőséget a döntésben való érdekeltségük vizsgálata során, hogy a Ptk. 3:109. § (3) bekezdése szerint a gazdasági társaság legfőbb szerve (korlátolt felelősségű társaságnál a taggyűlés) dönt a vezető tisztségviselővel szembeni kártérítési igény érvényesítéséről, arról a visszahívott ügyvezető nem lett volna jogosult dönten. Az ügyvezetővel szembeni kártérítési igény érvényesítése nem akadályozható meg a másik ügyvezető visszahívásával, így a felperes által hivatkozott okból sem G. B. ügyvezető, sem G.-Sz. K. többségi tag nem lehetett érdekelt a döntésben. Nem volt ezért szükség további tények megállapítása érdekében bizonyítás lefolytatására e jogszabálysértések vizsgálatához.

[30] Ezen túl a felperes kereseti tényállításai minden további bizonyítás nélkül kizárták azt, hogy a felperes a keresetében megalapozottan hivatkozzon a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjának megsértésére. Az alperes családi vállalkozás, minkét tag G. B. ügyvezetővel hozzátartozói viszonyban áll. Amennyiben a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott hozzátartozói viszony a szavazásból kizárási okot jelentene, az a társaság működésének ellehetetlenülését eredményezné, ami a jogalkotói céllal ellentétes. Az Alaptörvény 28. Cikkének megfelelő értelmezése alapján a d) pontban meghatározott körülmény csak abban az esetben jelent a szavazásból kizárási okot, amikor van olyan tag a másik (többi) taghoz képest, aki hozzátartozóként fokozottan érintett a határozat tárgya révén. Abban az esetben azonban, ha ugyanaz az érintettség valamennyi tag kapcsán fennáll, akkor a szavazati jog megvonásának nincs semmilyen indoka. Az nem lehetett a jogalkotó célja, hogy olyan helyzetet idézzon elő, melynek eredményeként egyik tag sem szavazhat, és így a legfőbb szerv határozatának meghozatalára ne legyen törvényes lehetőség. Amennyiben az egymással valamennyien hozzátartozói viszonyban álló családi vállalkozás esetében a jogszabályban meghatározott hozzátartozói viszony szavazásból kizárási okot jelent, az a társaság működésének ellehetetlenülését eredményezné, ami a jogalkotói céllal ellentétes.

[31] A Ptk. 3:35. §-ában biztosított felülvizsgálati jogköre alapján a bíróság kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a jogi személy határozata jogszabálysértő-e, a létesítő okiratba ütközik-e. A bíróság nem szólhat bele a társaság döntéseibe, nem vizsgálhatja felül azok célszerűségét, gazdaságosságát, nem mérlegelheti a döntéshozatalban összeütköző érdekeket. Így joggal való visszaélésre hivatkozással előterjesztett kereset esetén sem terjedhet ki a társasági határozat felülvizsgálata iránti perben a bíróság hatásköre a társasági határozatban foglalt döntés célszerűségi, gazdaságossági vizsgálatára és nem mérlegelheti a döntéshozatalban résztvevők érdekeit.

[32] A Ptk. 1:5. § (1) bekezdésében szabályozott joggal való visszaélés tilalma az alanyi jogok szabad gyakorlásának elvi korlátját adja meg. A konkrét alanyi jog gyakorlásának a jog elvárásaival szembe helyezkedő módja valósítja meg a visszaélést, a joggal való visszaélés meggátolja az adott alanyi jog érvényesülését. Az alapelvek kifejtett funkciója a konkrét polgári jogi normák egységes értelmezésének elősegítése, önmagukban nem alkalmasak jogviták eldöntésére, önmagukban nem szolgálhatnak konkrét polgári jogi igények elbírálásának alapjául. Az alapelvek az ítélezés során elsősorban a konkrét normák értelmezésénél jutnak szerephez, kizárólag azok megsértésére hivatkozással a Ptk. 3:35. §-a alapján a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálatára nincs jogszabályi lehetőség.

[33] A felperes azt állította, hogy a perbeli taggyűlési határozat azért jogsértő, mert a többségi tag rendeltetésszerűen gyakorolta az ügyvezető visszahívására vonatkozó szavazati jogát. Felhívta a figyelmet, hogy nem vitatja, hogy az anyagi jog alapján a vezető tisztségviselő bármikor, indokolás nélkül visszahívható, de azt hangsúlyozta, hogy annak oka nem lehet a visszahívási jog társadalmi rendeltetésével ellentétes. A társaságnak okozott kár felderítése és megtérítése érdekében történő ügyvezetői eljárás megakadályozása azonban a visszahívási jog társadalmi rendeltetésével ellentétes gyakorlását jelenti.

[34] A vezető tisztségviselők megbízatásának megszűnési okai a tisztség sajátosságaihoz igazodnak. A vezetői tisztségviselői viszony bizalmi viszony, amelyben mindkét fél indokolás nélkül dönthet a tisztség keletkezéséről és megszüntetéséről is. A visszahívással összefüggésben a jogszabály nem tesz különbséget a között, hogy határozott vagy határozatlan időre jött létre a vezető tisztségviselői megbízatás. A jogi személy jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselő megbízatását bármikor visszahívással megszüntesse, ha nem határoz meg előre időtartamot vagy feltételt. Az általános szabályok a visszahíváshoz nem fűznek előfeltételeket, míg indokolási kötelezettséget sem. Ennek megfelelően a szabályszerű eljárásban meghozott visszahívásról szóló döntés jogszerűsége tartalmilag nem tehető kétségessé. Amennyiben a visszahívás a legfőbb szerv hatáskörébe tartozik és a legfőbb szerv összehívása vagy szavazása nem felelt meg a jogszabályi vagy az alapítói okiratban rögzített követelményeknek, akkor a visszahívást kimondó határozat jogsértő volta miatt annak bírósági felülvizsgálatát lehet kérni (PJD2020. 15. eseti döntés 7. pont).

[35] Mindezek alapján helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a szabályszerű eljárásban meghozott visszahívásról szóló döntés jogszerűsége tartalmilag nem tehető kétségessé a jelen perben. A vezető tisztségviselői jogviszony bizalmi jellege miatt annak vizsgálatára sincs lehetőség, hogy a visszahívásról szavazó tag meggyőződése a visszahívás általa fontosnak tartott szempontja szerint megalapozottan alakult-e ki. Nem lehet vita tárgya, hogy a szabályszerűen eldöntött és közölt visszahívás indoka megalapozott, célszerű, a vezető tisztségviselővel szemben méltányos, illetőleg a jogi személy érdekében

álló volt-e. Ezért ebben a körben további tények megállapítása érdekében bizonyítás lefolytatása sem volt szükséges.

[36] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését a Pp. 383. §-a alapján helybenhagyta.

Perköltség

[37] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az alperesnek megfizetni az alperes jogi képviseletével a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget. A Fővárosi Ítéltábla az alperes jogi képviselőjének díját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi díjakról szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 4/A. §-a alapján állapította meg az alperes által a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megjelölt és a csatolt megbízási szerződéssel igazolt 80.000 forint összegben.

Budapest, 2022. november 23.

Dr. Pusztai Anita
a tanács elnöke

Dr.	Ócsai	Beatrix
Egriné dr. Salamon Emma		
	előadó	bíró
bíró		